

JESTŘEBÍ HORY - ZÁPAD

Krajinný okrsek č. 13

Výměra okrsku	837 ha
Zájmové obce	Červený Kostelec (138 ha), Zábrodí (4 ha), Horní Radechová (31 ha), Hronov (621 ha), Stárkov (44 ha)
Typologie dle ZÚR	Lesozemědělské krajiny
Základní popis	Čistě přírodní krajinný okrsek s částí vrcholové partie Jestřebích hor západně Hronova a související stoupající údolní polohou zástavby Zbečnicku směrem k Bohdašínu, nepravidelného kosočtverečného tvaru je v jižní třetině traktován údolím Zbečnického potoka, v severní třetině je okrsek rozdělen hřebenem Jestřebích hor, posetým dvojřadým pásem objektů vojenského opevnění z r. 1937, protínajícím celý okrsek od jihovýchodu k severozápadu. Prostorově ucelená resp. uzavřená krajina.

Vlastní krajina dle ÚSK KHK	Broumovsko, Náchodsko
Katastrální území	Bohdašín nad Olešnicí (11 ha), Horní Kostelec (127 ha), Zábrodí (4 ha), Horní Radechová (31 ha), Velký Dřevíč (23 ha), Zbečnick (288 ha), Rokytník (310 ha), Chlívce (44 ha), Bystré u Stárkova (0 ha)
Platná ÚPD	UPM Hronov 2005, změna č. 1 ÚPM Hronov 2012, ÚP Horní Radechová 2010, změna č. 1 ÚP Horní Radechová 2011, rozpracovanost změna č. 2 ÚP Horní Radechová, ÚP Stárkov 2015, ÚP Červený Kostelec 2017, ÚP Zábrodí 2014
Zpracované komplexní pozemkové úpravy	Horní Radechová - ukončena 2002; Zábrodí - zahájena 2009

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ)

Podmínky pro uspořádání krajiny (vztah sídlo krajina)	Vztah sídlo krajina není narušen, osídlení jen v údolní poloze při silnici, linie opevnění na vrcholech Jestřebích hor (viz výše).
Využití ploch	Navržené změny v ÚPD jsou minimální v údolí a s přesahem od Horního Kostelce, žádné problémy se tím nevyvolávají.
Podmínky pro turismus a rekreační využití krajiny	Podmínky jsou velmi vhodné pouze na Jestřebích horách s možnou turistikou po opevňovacím systému. Využití krajiny je jinak velmi skromné kvůli existenci vodárenského jímání (přísně nezastavitelné území).
Ochrana přírodních hodnot	Severní část krajinného okrsku spadá do CHKO Broumovsko. Obecně doporučujeme v rámci ÚPD chránit lesní pozemky a okolí vodních toků v extravilánu (údolní nivy) jako přísně nezastavitelné území pro rozvoj těchto hodnot.
Ochrana kulturních a historických hodnot	Na území okrsku se, díky jeho přírodnímu charakteru, nalézají pouze četné objekty drobné lidové architektury a v jižním cípu okrsku jedno rozsáhlé území potenciálních archeologických nálezů (západně a jižně od Zbečnicku). Na strategických vyvýšených místech se podél hřebenu Jestřebích hor táhne dvojřadé pásmo objektů vojenského opevnění typu LO37. Při okrajích hřebenu, nad Zbečnickem a Chlívci, je umístěna dvojice těžkých objektů – pevností typu TO.
Ochrana estetických hodnot a krajinného rázu	Krajina okrsku vyniká výrazně přírodním charakterem, projevujícími se především v členitosti terénu a vegetačního krytu – dominantního lesního porostu. Zachovat tyto hodnoty a harmonické zapojení zástavby v údolí Zbečnicku do krajinného rámce. Severní část okrsku spadá do CHKO Broumovsko, kde bylo zpracováno preventivní hodnocení krajinného rázu. Zásady tohoto hodnocení je možné částečně vztáhnout i na jižní část území okrsku. Jedná se o území s nejvyšším stupněm ochrany (I pásmo) krajinného rázu (Vorel et al. 2010): V pásmu I nelze novou výstavbou, přestavbou nebo změnou využití území měnit existující charakteristické a cenné vizuální vztahy zástavby a krajinného rámce včetně existujícího vztahu zastavěných a nezastavěných ploch. Nelze tudíž vytvářet nové plochy či skupiny zástavby – nová zástavba dotváří urbanistickou strukturu na volných plochách uvnitř zastavěného území bez vlivu na vizuální obraz sídla. V pásmu I není možná výstavba v okrajových částech existující zástavby, v pohledově exponovaných polohách a v polohách, kde by došlo ke změně existující siluety

	<p>zástavby a přechodu zástavby do krajiny – relativně svébytný až uzavřený prostor má jasné vymezení horizonty, zasluhující ochranu.</p> <p>Nová výstavba nebo změna využití území nesmí snížit význam přírodních prvků a struktur krajiny v krajinné scéně.</p>
Podmínky pro zlepšení vodního režimu	<p>Vytváření územních podmínek (nezastav. území) v rámci vodotečí a jejich okolí. V rámci zastavěných území sídel podél vodních toků počítat s PPO (PBPO). V rámci ÚPD prověřit a následně stabilizovat plochu pro umístění suchého poldru na toku Zbečnického potoka pod Hájkem, respektive prověřit možnost umístění do jednoho z bočních údolí.</p> <p>Údolní nivu je nutné respektovat jako významnou plochu pro rozliv vod při povodňových stavech a jako lokalitu s významným biologickým a ekostabilizačním potenciálem. Dále mimo zastavěné území podpořit PBPO snížením kapacity koryta revitalizací a formou zvýšení kapacity rozlivů do údolní nivy, které se podílí na transformaci povodňových průtoků.</p> <p>Vyřešit odkanalizování (čištění odpadních vod v Chlívčích, Rokytníku a Dřevíči v souladu s PRVK).</p>
Podmínky protierozní ochrany a ochrany ZPF a PUPFL	<p>Zemědělská půda v okrsku se rozprostírá zhruba na 181 ha, což činí téměř 22 % výměry celého okrsku. U přibližně 68 % půdních bloků je evidována kultura trvalý travní porost a u téměř 31 % půdních bloků je evidována standardní orná půda.</p> <p>Nové zastavitelné plochy je doporučeno situovat mimo půdy s nejvyšší produkční schopností. Tyto plochy je nutno vymezovat v souladu s § 55 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu a § 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. V případě realizace záborů zemědělského půdního fondu a vymezování nových zastavitelných ploch je doporučeno vymezovat tyto plochy takovým způsobem, aby docházelo k co nejnížší fragmentaci zemědělského půdního fondu. Důležité je především zamezit vzniku podměrečných ploch, které nejsou z hlediska dalšího zemědělského užívání účelně využitelné.</p> <p>Lesní porosty tvoří v rámci okrsku téměř 547 ha, což činí přibližně 65 % výměry celého okrsku. Z hlediska kategorizace dominují lesy hospodářské. Z hlediska podrobnějšího popisu lesních ekosystémů převažují hospodářské lesy jehličnaté, hospodářské lesy smíšené a bučiny. Klasifikace dle smíšenosti vykazuje zastoupení jehličnatých lesů přibližně 96 %, smíšené porosty pak mají zastoupení zhruba 3 %. Z hlediska potenciální přirozené vegetace lze v území identifikovat oblast bikové bučiny. Zájmový okrsek se nachází ve čtvrtém – bukovém a pátém – jedlo-bukovém lesním vegetačním stupni.</p> <p>V případě realizace záborů pozemků určených k plnění funkce lesa a vymezování nových zastavitelných ploch je doporučeno vymezovat tyto plochy takovým způsobem, aby docházelo k co nejnížší fragmentaci lesních porostů – pozemků určených k plnění funkce lesa. Důležité je především zamezit vzniku podměrečných ploch, které nejsou z hlediska dalšího hospodaření účelně využitelné a zároveň představují potenciální riziko z hlediska snížení jejich ekologické hodnoty.</p>
Podmínky pro zlepšení biodiverzity a ekologické stability	<p>Jedná se území ekologicky relativně stabilní se stabilizovanými částmi v rámci rozsáhlých lesních porostů. Z hlediska fragmentace se jedná o území s vyšší mírou fragmentace krajiny v rámci sídel v údolí Zbečnicku.</p> <p>V severní zalesněné části okrsku prochází jádrová zóna Biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, ze které se na jih odpojuje migrační koridor. Tento koridor je důležité zbytečně nezmenšovat zastavitelnými plochami v ÚPD.</p> <p>Přes zalesněné svahy údolí Zbečnicku směrem je svahům údolí Metuje dále vede migrační koridor v souběhu s nadregionálním biokoridorem (osa mezifilně bučinná-lesní K37 MB). V rámci ÚPD dále stabilizovat vedení tohoto nadregionálního biokoridoru (sjednotit jeho závaznou šířku) a umístění regionálních biocenter ÚSES</p>

	ze ZÚR KHK (např. RBC 524 Zbečnick). Od této sítě nadregionálního/regionálního ÚSES následně odvodit vedení lokálních prvků včetně vložených lokálních biocenter. V rámci vymezení ÚSES v ÚPD dbát na nejnovější metodická doporučení MŽP (zejména reprezentativnost a typ spojovaných cílových společenstev, pro který je ÚSES vymezován).
Podmínky pro využití brownfields a míst se zvýšenou ekologickou zátěží	V okrsku lze dle ÚAP ORP Náchod identifikovat 2 staré ekologické zátěže. V k. ú. Červený Kostelec se jedná o skládku Horní Kostelec a v k. ú. Hronov se jedná o skládku Zbečnick. Před vymezením nových funkčních ploch v těchto územích je doporučeno výše uvedené lokality konkrétněji prověřit tak, aby nemohlo v rámci nového funkčního využití dojít k nepříznivému ovlivnění životního prostředí nebo lidského zdraví. Brownfields se v území nevyskytují ani v evidenci.

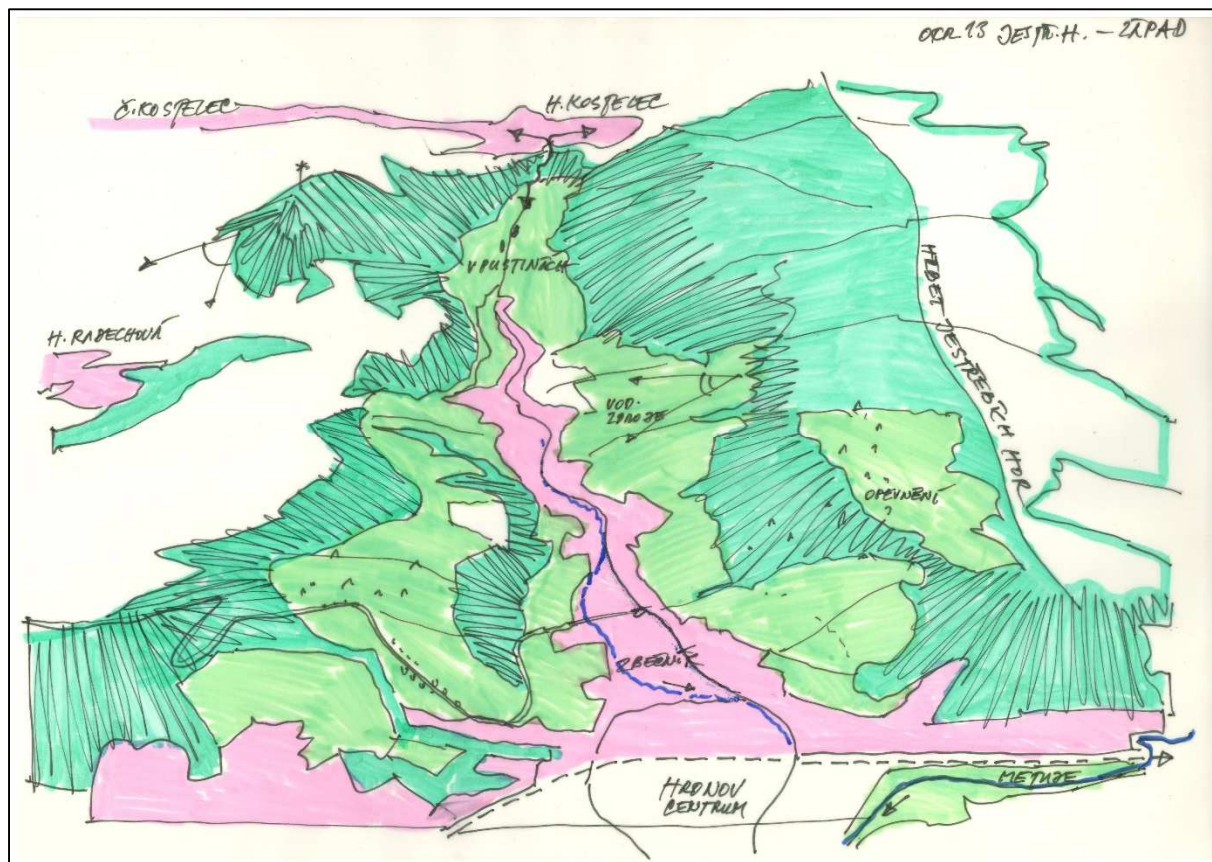
RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ (VEŘEJNÁ SPRÁVA, SPRÁVCI ÚZEMÍ, VLASTNÍCI)

Doporučení pro zlepšení vodního režimu	<p>Zvýšit retenci krajiny. Revitalizovat pramenné části toků. V místě prameniště na horním úseku Zbečnicku zcela minimalizovat technické vodohospodářské zásahy a ponechat maximální prostor pro přirozený vodní režim, zasakování a odvod vod dále do povodí. Na plochách polí a trvalých travních porostů zvážit funkčnost a význam starých melioračních investic, které jsou v mnoha případech již kontraproduktivní i pro konvenční zemědělské hospodaření. Cílem je přinést do ploch zemědělské krajiny plochy mokřadů, tůň a revitalizovaných drobných vodních toků či historických melioračních struh sloužících ke zpomalení odtoku.</p> <p>Zajistit ochranu fungující retence v nivě (údolí) Zbečnického potoka a Zbečnicku mimo zastavěné území a dále lokálně podpořit PBPO snížením kapacity koryta revitalizací a formou zvýšení kapacity rozlivů do údolní nivy, které se podílí na transformaci povodňových průtoků.</p> <p>V rámci zastavěného území vhodně realizovat PBPO (složený profil se stěhovavou kynetou - revitalizovaným korytem).</p>
Doporučení pro zemědělství	<p>Na základě výsledků analytické části týkající se zemědělského půdního fondu v zájmovém okrsku lze konstatovat, že lze u části pozemků v tomto okrsku identifikovat zvýšené ohrožení vodní erozí. U těchto pozemků je doporučeno klást důraz na dodržování pravidel protierozní ochrany, především z hlediska organizačních a agrotechnických protierozních opatření.</p> <p>Z hlediska požadavků na realizaci podrobnějších protierozních opatření bylo v rámci okrsku identifikováno několik půdních bloků, u kterých je doporučeno provést zatravnění nebo technické protierozní opatření. Tyto půdní bloky jsou zřejmé z mapových příloh územní studie krajiny.</p> <p>Významná část okrsku zasahuje do III. zóny CHKO Broumovsko. Hospodaření v okrsku je tedy nutno podřídit požadavkům ochrany přírody a krajiny. Požadavky pro hospodaření v CHKO Broumovsko s akcentem na protierozní ochranu jsou uvedeny níže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachovávat stávající funkci luk a pastvin, jejich přeměna na ornou půdu je možná pouze ve výjimečných případech, • pastvu provádět v souladu s ekologickou únosností pozemků, tzn. nepřekračovat výši přípustného stavu zvířat, aby nedocházelo k ohrožení pozemků erozí,

	<ul style="list-style-type: none"> • diverzifikovat biotopy v krajině, zejména zachovat křovinné biotopy, remízy, lesní lemy, meze, • podél vodních toků zachovat pruh TTP minimálně v šířce funkční nivy podle erozního ohrožení.
Doporučení pro lesní hospodářství	<p>Vzhledem ke skutečnosti, že významná část okrsku zasahuje do III. zóny CHKO Broumovsko, je nutno podřídit hospodaření v lesních porostech požadavkům ochrany přírody a krajiny. Požadavky na hospodaření v CHKO Broumovsko jsou uvedeny v bodech níže:</p> <p>Ve III. zóně budou lesy obhospodařovány běžným způsobem. Budou pěstovány porosty produkčně významných geograficky původních druhů, zejména smrk ztepilý, borovice lesní, buk lesní s příměsí dalších stanovištně původních druhů zajišťující jejich větší odolnost proti kalamitám a ekologickou stabilitu. Porostní skladba i struktura bude zjednodušená. V závislosti na ekologických nárocích dřevin a stanovištních podmínkách se bude uplatňovat přirozená i umělá obnova.</p> <p>Z hlediska těžebně-dopravních technologií nebyly v rámci okrsku identifikovány významnější plochy, ve kterých by bylo nutno aplikovat specifické těžebně-dopravní technologie.</p>
Doporučení pro tvorbu ekologicky stabilní krajiny	<p>Sávající aleje a stromořadí doprovázející polní cesty udržovat a dosazovat. V lokalitě je celá řada míst pro novou výsadbu (tvorbu mezí) na pomezí půdních bloků a podél stávajících i historických polních cest (např. jako interakční prvky ÚSES) – jedná se především o zorněnou jižní část okrsku mezi Hájkem a Studénkami.</p>
Doporučení pro prostupnost krajiny	<p>Migrační prostupnost bioty: Migrační prostupnost okrsku pro terestrické biotu je vcelku dobrá (migrační koridor). Migrační bariéry pro vodní živočichy na toku Zbečnicku a jeho přítocích nebyly zmapovány.</p> <p>Lidská prostupnost v zásadě jen v západovýchodním směru v souběhu se silnicí v údolí, dále pak po turistických trasách v Jestřebích horách ve vrcholových pozicích.</p>
Ostatní doporučení	<p>Turistika: Turistika je funkční, ale doporučuje se organizace z jiných nástupových míst. Nepředpokládá se její zásadní rozvoj. K úvaze se dává posoudit možnosti, jak lépe využít souboru staveb Československého pohraničního opevnění 1936-38 k posílení turistického ruchu i prohloubení znalosti vlastní a evropské historie. Přitom eliminovat snahy o privatizaci pozemků navazujících na jednotlivé objekty.</p> <p>Staré ekologické zátěže: Vzhledem ke skutečnosti, že žádná z lokalit, ve kterých byly identifikovány kontaminace, nebyla doposud podrobněji hodnocena, je doporučeno se podrobněji zaměřit na jejich zhodnocení a sanaci.</p>

SCHÉMA KRAJINNÉHO OKRSKU

FOTODOKUMENTACE

Panorama Zbečníku

Panorama Zbečníku

Panorama Jestřebích hor

